

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

INFO.ZOU

magazín

Západočeská univerzita v Plzni

léto 2022

Milé čtenářky, milí čtenáři,

jsme rádi, že právě otevíráte nové číslo časopisu Západočeské univerzity v Plzni, časopisu Info.zcu. Slovo „nové“ je přitom namístě, protože časopis doznal několika změn.

Především se změnil jeho název, díky němuž teď můžete časopisem listovat i doopravdy, nejen elektronicky jako na jaře, kdy jsme se z pochopitelných důvodů vzdali písmene Z i celého nákladu.

Čím nahradit Putinem ukradené písmeno jsme našťastí nemuseli dlouho přemýšlet. Info.zcu byla logická volba. Odkazuje totiž na zavedený informační portál Západočeské univerzity info.zcu.cz a dává jasně najevo, že časopis a web k sobě patří. Zkrátka kdo bude sledovat elektronické i tištěné Info, může si být jistý, že mu z dění na univerzitě neunikne nic.

Druhou novinkou tohoto čísla je rozšíření studentské sekce. Dostala jednu stránku navíc a příspěvky našich studentských redaktorů nově doprovázejí ilustrace jejich kolegů ze Sutnarky. Věříme, že se vám budou líbit stejně jako zbytek časopisu, který je opět tak pestrý, jak bývá zvykem. Navštívíte menzu, poznáte novou značku ZČU friendly, která začala sdružovat naše spřátelené instituce, seznámíte se s úspěchy a projekty studentů a vědců i s nimi samotnými. Zkrátka poznáte Západočeskou univerzitu zase o trochu více. Tak ať se vám u nás líbí.

Za redakci Info.zcu
Pavel Korelus

Aby Západočeská univerzita mohla být oporou ukrajinským, běloruským i ruským studentům a poskytnout jim takovou pomoc, která je v danou chvíli potřebná, otevřela 1. dubna transparentní účet. Příspěť může kdokoliv, na účet lze poukazovat peníze z benefičních akcí, dary partnerských firem i soukromé příspěvky studentů, zaměstnanců či veřejnosti. „Je naším úkolem připomínat studentům i veřejnosti, na jakých hodnotách a ideálech stojí demokratická, svobodná společnost, ukazovat světu humánní tvář a být pro mladé lidi, a nejen pro ně, příkladem. To vše je součástí třetí, společenské role univerzity,“ připomíná rektor ZČU Miroslav Holeček. Zkrátka kdokoliv chce válkou zasaženým studentům nebo jejich rodinám pomoci, může. Číslo účtu je 614833319/0800 a platbu lze uskutečnit také prostřednictvím QR kódu.

Děkujeme!

Bitvu univerzit ve slam poetry vyhráli domácí

Skvělá atmosféra ovládla v úterý 12. dubna v podvečer posluchárnu na Fakultě elektrotechnické. Do posledního místa ji totiž zaplnila Slam poetry battle: ZČU x UK, vůbec první takový turnaj, při němž síly v přednesu autorské poezie i prózy změřili studenti či absolventi Západočeské univerzity v Plzni a Univerzity Karlovy. Tým ZČU tvořili Dr. Filipitch, Švéd, Jeník a JAKEŠ, barvy UK hájili Tukan, Lef L'Leviatan, Mručivák a Šimon Felenda. Západočeská univerzita nakonec zvítězila se ziskem 560 bodů. Co do jednotlivců ale sklídl největší úspěch Lef L'Leviatan neboli Jan Rosenthaler z Univerzity Karlovy následovaný Dr. Filipitchem – Filipem Korytou za ZČU, který celým večerem rovněž provázel, a třetím Švédem. Přeplněná posluchárna s kapacitou 170 míst vyslala jasný vzkaz, že studenti o slam poetry zájem mají. I proto se týmy ihned po bitvě začaly domlouvat na odvetě. ●

Letních škol přibýlo. Jen Fakulta aplikovaných věd jich pořádá sedm

Nabídka letních škol na Západočeské univerzitě v Plzni je bohatší než kdykoliv dříve. Po dvou letech omezenějšího režimu, kdy kurzy přijímaly nižší počet účastníků nebo se vůbec nekonaly, letos organizátoři přicházejí jak s kurzy již oblíbenými, tak s novinkami. Mezi ně patří například umělecká letní škola pro děti ArtCamp Kids (8.–12. 8.) Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara nebo Letní příměstský vzdělávací tábor s Faktcooltou pedagogickou. Rekordmanem v počtu letních škol je Fakulta aplikovaných věd, která jich letos nabízí hned sedm, zaměřených na kybernetiku, mechaniku, geomatiku, fyziku nebo třeba informatiku. Mezinárodní letní jazykovou školu (11.–29. 7.) na Ústavu jazykové přípravy ZČU letos čeká už 32. ročník, mezinárodní letní škola umění ArtCamp se bude v režii Sutnarky konat ve stejném termínu už po šestnácté. ●

Aby vám z dění na Západočeské univerzitě nic neuniklo, sledujte web info.zcu.cz. Aktuality ze všech fakult i součásti, tiskové zprávy i pozvánky na jednom místě!

Studenti čtyř fakult pracovali na společných projektech. Navrhli i tramvaj budoucnosti

Duální autonomní tramvaj, zdravotnické manipulační zařízení pro tělesně postižené a zařízení pro plnění přepravek ke vstříkolisu – taková témata průmyslových podniků řešili ve smíšených mezifakultních týmech účastníci 18. ročníku interdisciplinárního výukového projektu DESING+. Téma duální autonomní tramvaje, která by dopravovala cestující a zároveň rozvážela zásilky, studentům zadala Škoda Transportation. Studenti představili tramvaj, která má přes den sloužit k dopravě osob a během nočního provozu ji z velké části zaplní boxy se zásilkami. Ty pak v zastávce vyvezou z tramvaje manipulační mobilní roboti. Porota během soutěžních prezentací ocenila technické řešení projektu a jeho propracovanost, míru zapojení designérů, významný přínos zdravotníků, týmovou spolupráci, ale také kritický pohled marketérů na ekonomické stránky projektu. Projektu DESING+ se zúčastňují studenti Fakulty strojní, Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, Fakulty ekonomické a Fakulty zdravotnických studií. ●

Hokejoví Akademičtí vybojovali v napínavém finále stříbro

3:2, 6:3 a 5:4, takovými výsledky končily tři finálové zápasy prvního dokončeného ročníku Univerzitní ligy ledního hokeje, které proti sobě postavily tým ZČU Akademičtí Plzeň, složený ze studentů Západočeské univerzity v Plzni a Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy, a tým UK Hockey Prague Univerzity Karlovy. První zápas v pražském Edenu ovládli Akademičtí, druhý v Plzni vyhráli Pražané, rozhodující třetí utkání opět v Edenu dopadlo během prodloužení po třech dramatických třetinách ve prospěch domácích. Týmu UK Hockey Prague tak patří mistrovský titul a zároveň s ním Pohár Jana Palacha, ZČU Akademičtí Plzeň si na krky pověsili stříbrné medaile. Ke skvělému výkonu jim gratulujeme a děkujeme za reprezentaci Západočeské univerzity! ●

→ Fakulta právnická

IN MEMORIAM ZDENĚK MASOPUST

K desátému výročí úmrtí Zdeňka Masopusta, vysokoškolského pedagoga, právního filozofa, překladatele a politika, vědeckého pracovníka Ústavu státu a práva Akademie věd a dlouholetého vedoucího katedry teorie práva, vydala fakulta publikaci In memoriam Zdeněk Masopust. Sborník příspěvků a vzpomínek přátel a spolupracovníků editovala Helena Jermanová a otevírá jej citát G. K. Chestertona: „Příběh se nerodí v době, kdy vzniká, ale pokaždé, když je vyprávěn.“ ●

In memoriam Zdeněk Masopust

Helena Jermanová (ed.)

→ Fakulta designu a umění L. Sutnara SUTNARKA PRO UKRAJINU

Studenti a pedagogové Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara iniciovali benefiční prodej autorových děl, který se uskutečnil v rámci festivalu Jeden svět v Moving Station a také na fakultě. Benefice s výtěžkem na konto Člověka v tísni pokračovala na sociálních sítích a také na e-shopu, který fakulta nově spustila. Vybrané ateliéry Sutnarky navíc pořádaly od dubna do června výtvarné workshopy pro ukrajinské děti z integračního centra MICT. ●

→ Fakulta pedagogická

NA POMOC V DOBĚ COVIDU NAVÁZALA POMOC UPRCHLÍKŮM

Studenti Fakulty pedagogické navázali na pomoc, kterou poskytovali v době covidové krize. I při momentální složité situaci týkající se ukrajinských uprchlíků nabídl pomocnou ruku. Zhruba 80 z nich v jarních měsících působilo a působí v rámci praxí přímo ve školách, učí češtinu ukrajinské děti nebo vede dětské (nejen adaptační) skupiny. Děkujeme! ●

→ Fakulta elektrotechnická

STUDENTŠTÍ AMBASADOŘI PROPAGUJÍ NA INSTAGRAMU ELEKTROTECHNIKU

Studenti Fakulty elektrotechnické se už nemusí se svými dotazy obracet pouze na studijní oddělení. Tým FEL se totiž rozšířil hned o čtyři ambasadory z řad studentů, kteří se pomocí instagramové stránky @studuju_fel_zcu snaží přiblížit dění a chod na fakultě nejen začínajícím studentům, ale i uchazečům, kteří o studiu FEL přemýšlejí. Jsou to Zdeněk, Kačka, Simča a Tomáš. Studium na FEL je baví a vědí, co chtějí. Na jejich Instagramu se dozvíte nejen, jak se dostat na přednášku, ale i kam vyrazit po ní. ●

→ Fakulta zdravotnických studií

BEZPLATNÁ POMOC MAMINKÁM A TĚHOTNÝM ŽENÁM Z UKRAJINY

Fakulta nabízí bezplatnou pomoc maminkám a těhotným ženám, které přicházejí do ČR z válkou postižené Ukrajiny bez znalosti

standardů zdravotní péče a vazeb na ošetřující gynekology, případně s miminky. Poskytuje jim konzultace a podporu vždy ve středu od 14 do 16 hodin v učebně HJ 218 v budově v Husově ulici 11. Nabízí pomoc s vyhledáváním gynekologické péče, poradenství v oblasti těhotenství, porodu a poporodního období, laktační poradenství, psychosociální poradenství a podporu, případně zprostředkování kontaktů na další odborníky. ●

→ Fakulta strojní

PODÍVEJTE SE DO KONTEJNERU NA VYHOŘELÉ JADERNÉ PALIVO

V budově Fakulty strojní se objevila nová výuková pomůcka a zároveň předzvěst letošního již 12. ročníku Jaderných dnů, které začnou 14. září. Správa úložišť radioaktivního odpadu jí totiž zapůjčila model kontejneru pro vyhořelé palivo z jaderných elektráren. Model, který je vidět

v řezu, vyrobila ŠKODA JS, a. s. Vnější obal nádoby je vlastně silnostěnná trubka z uhlíkové oceli o průměru 914mm, v níž jsou umístěna vnitřní pouzdra ze silnostěnné nerezové oceli – každé pouzdro pro jeden palivový soubor. ●

→ Fakulta aplikovaných věd

START-UP SAMPLING HUMAN ZÍSKAL PODPORU 1,5 MILIONU DOLARŮ

Česko-americký technologický start-up Sampling Human, jehož spoluzakladatelem a výkonným ředitelem je Daniel Georgiev, podpořil investiční fond i&i Biotech, jenž se zaměřuje na slibné biotechnologické společnosti. Investory zaujala diagnostická metoda, zdokonalující detekci a monitoring závažných onemocnění, a vložili do ní 1,5 milionu dolarů. V takzvané „živou informační technologii“ přeměňuje mikroorganismy, například kvasinky. ●

→ Fakulta ekonomická

DEN S VYSOKOŠKOLÁKEM A S ODBORNÍCI NA MAKROEKONOMII A HOSPODÁŘSKOU POLITIKU

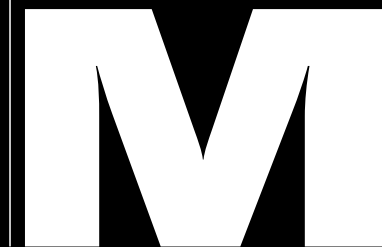
Inflace a predikce jejího budoucího vývoje, to bylo téma přednášky Heleny Horské, hlavní ekonomky a členky dozorčí rady Raiffeisenbank a poradního

týmu českého premiéra, která se konala 29. března. Přednáška byla součástí Dne s vysokoškolákem, jež Fakulta ekonomická uspořádala v rámci smlouvy o fakultní škole společně s Masarykovou obchodní akademií Rakovník. ●

→ Fakulta filozofická

ARCHEOLOGOVÉ DOKUMENTUJÍ NACISTICKÉ I KOMUNISTICKÉ TÁBORY

Katedra archeologie zahájila spolu s Technickou vysokou školou Deggen-dorf projekt „Archeologie temného dědictví. Nacistické a komunistické tábory na pomezí Bavorska a Čech“. Moderními výzkumnými metodami zdokumentují poboční tábory nacistického koncentračního tábora Flossenbürg u Holýšova, na Karlovarsku i v Německu a také komunistické tábory u Horního Slavkova. V průběhu letošního roku budou výsledky výzkumů prezentovat široké veřejnosti na obou stranách hranice pomocí map, článků, knih, plakátů i podcastů. ●

Dobrou chut'

přeje menza ZČU

text: **Pavel Korelus**
foto: **Roman Muchka**

Jedna vůně se mísí s druhou, není slyšet vlastního slova a nikdo nezahálí. Tak to vypadá před devátou hodinou v kuchyni menzy v kampusu Západočeské univerzity. Kuchařky a kuchaři se pilně otáčejí kolem stolů, robotů a nádob, přičemž v jedné z těch největších dnes spokojeně bublá rajská omáčka. Nádoba sice připomíná malou vanu, ale zaneprázdněný šéfkuchař Václav Kotlan, který si na nás udělal několik minut času, ji zasvěceně nazývá pánví: „Je v ní asi sto litrů omáčky.“ Na tácech vyrovnané, nakrájené a v několika patrech nad sebou navršené houskové knedlíky samozřejmě čekají nedaleko.

Rajská s knedlíkem ale není zdaleka to jediné, co si budou moci ten den studenti, zaměstnanci i kdokoliv z veřejnosti v zatím prázdné jídelně dát. „Dnes děláme ještě smažený celer s bramborovou kaší, kachní prso s brusinkovou omáčkou a americkými brambory, vepřová žebírka na žampionech s dušenou rýží a krutí prso s dijonskou omáčkou, s brokolicí a brambory. K tomu budou v nabídce dva druhy polévky, pět druhů pizzy a thajská kuchyně, kterou u nás připravuje rodilá Thajka. A protože je pondělí, nabídneme i originál indické jídlo,“ jmenuje šéfkuchař. Většina lidí, které při návštěvě menzy zastihujeme, je tou dobou v práci už přes tři hodiny. Za necelé dvě hodiny všichni přejdou od vaření jídla k jeho výdeji a až nasytí stovky krků z celé univerzity, mají „padla“. „Jako první přicházejí na půl šestou hlavní kuchaři, ti dělají základy jídel. Později, na půl sedmou, přicházejí kuchaři příloháři a také uklízečky,“ říká vedoucí menzy Helena Honomichlová. „V 10 hodin začínáme navážet jídlo z kuchyně do výdeje o patro výš, od půl jedenácté do půl třetí vydáváme, pak se sklídí výdej, umyje se nádobí, nádoby, vyčistí se myčky a jde se domů. Úklid menzy

čeká zase na příchod uklízeček druhý den ráno,“ dodává. Ředitel Správy kolejí a menz ZČU Petr Jícha doplňuje rozvrh ještě o jednu jím oblíbenou povinnost: „Po desáté hodině také zasedá komise a ochutnává se ze všech jídel.“

Co nabízí, to uvaří

Naprostou většinu jídel, která v nabídce menzy najdete, menza také sama vyrábí. Kromě kampusu na Borech menza vydává jídla ještě v centru Plzně, ale pouze z dovozu na objednávku. Vše se vaří na Borech. A kolik toho vlastně je třeba, má-li Západočeská univerzita přes 11 tisíc studentů a přes dva tisíce zaměstnanců? Na první pohled možná překvapivě málo.

„Čísla sledujeme, v průměru k nám přijde denně jíst 1 500 lidí,“ popisuje ředitel Petr Jícha. „Největší nápor je se začátkem akademického roku v říjnu a v listopadu, kdy za den přichází v průměru 2 500 lidí. V lednu ale začne zkouškové období a číslo spadne zhruba na 1 000, v dalších měsících se zase o něco zvýší a k závěru akademického roku opět poklesne na 1 500 lidí denně.“

Nejsou to nijak nízké počty. Výraznější nápor menza pamatuje snad jen kolem rekordního roku 2010, kdy byl počet studentů ZČU téměř dvojnásobný. A ačkoliv by v menze byli rádi, kdyby na oběd začalo chodit více lidí, zároveň připouštějí, že v současné době by více hladových krků asi ani obsloužit nedokázali. „Máme 24 zaměstnanců – kuchařek, kuchařů, uklízeček a lidí na mytí nádobí. Počet je napjatý a každý chybějící člověk, který třeba onemocní, je samozřejmě znát. 2 500 lidí denně je podle mě maximum, jaké zvládneme obsloužit,“ míní Helena Honomichlová.

„Výdej jídel vidíme online v systému ISKAM. Při jednom dni v říjnu, kdy byl v menze opravdu nápor a přišlo 2 800 lidí, naši zaměstnanci za prvních 30 minut od otevření vydali 400 jídel. To dělá čtyři vteřiny na jedno jídlo,“ upozorňuje ředitel.

Když se počet vydávaných jídel blíží k číslu 3 000, menza otevírá druhé výdejové místo v zadní části jídelny. „Kdyby ale byla poptávka ještě vyšší, museli bychom například znovu zprovoznit další výdej, který je připravený na Fakultě strojní, ale už roky ho nebylo zapotřebí,“ dodává ředitel.

Počet porcí, které menza nabízí, musí zájmu logicky odpovídat, ovšem není jich možné uvařit od každého jídla tolik, aby bylo k máni celé čtyři hodiny. Trvalkami menzovního jídelníčku jsou zmíněná pizza a thajská kuchyně, strážníci si mohou být také jisti, že každý den je jedno jídlo bezmasé.

Hlavní jídla a přílohy v jídelníčku rotují, těstoviny se střídají s omáčkami, bramborová kaše s rýží nebo hranolky, kuskus s francouzskými brambory... Počet porcí se řídí zájmem o jídla, který má menza také dobře vysledovaný. Asi nepřekvapí, že jedním z největších hitů jsou řízky z různých druhů masa. V průměru se do menu dostávají jednou týdně. „Během loňského roku jsme do nabídky vrátili také sladká jídla, o která měli zájem studenti i zaměstnanci, a po covidové pauze, která znamenala zpřísnění hygienických podmínek, se mohl vrátit také salátový bufet, kde si může každý nabrat a kombinovat saláty ze tří druhů – šopského, míchaného těstovinového nebo zeleninového,“ pokračuje ředitel.

300 kilo brambor

Množství surovin, jaké menza potřebuje, dobře ilustruje ta nejběžnější příloha – brambory. Na jeden den je třeba v průměru 200, jsou-li zrovna v nabídce nejoblíbenější řízky, až 300 kilogramů oloupaných brambor.

Ředitel Jícha doplňuje bramborovou statistiku o historku, jak takový menzovní standard dokáže překvapit

i profesionály z oboru: „Na podzim se konala významná akce, Slavnostní zasedání Vědecké rady ZČU, a to pro nás znamenalo dva velké úkoly – jednak navařit obědy pro 2 500 lidí jako obvykle, ale zároveň ještě udělat raut pro 300 lidí, protože zajišťování cateringu na takové akce je naše další úloha. Abychom to dobře zvládli, nepřipravovali jsme bramborový salát sami, ale rozhodli jsme se výjimečně nakoupit domácí salát z Chodska, konkrétně z Chodova u Trhanova. Když se mě pán, který ho dělá úplně sám, ptal, kolik salátu budu chtít, řekl jsem mu 90 kilo a on si myslel, že jsem se zbláznil. Všechno totiž dělá poctivě, brambory loupe ručně, a teď jich měl oloupat metrů a půl.“

V menze naštěstí nikdo stovky kilogramů brambor loupat nemusí, dováží se už oloupané. „Dodavatele se snažíme filtrovat podle toho, jak jsme s nimi spokojeni. A to se netýká jen brambor, ale všech surovin, ve kterých jsou často velké rozdíly. Vysoutěžíte levnou papriku nebo majonézu, a na kvalitě je to bohužel hned znát,“ podotýká Jícha.

Učňové na pomoc

Určitou výpomocí pro vytížené zaměstnance jsou učňové z Hotelové školy Plzeň, kteří do menzy přicházejí na praxi. Asistují kuchařům, myjí nádobí, seznamují se s provozem, nabírají cenné zkušenosti a v červnu v menze skládají zkoušky. „Jídlo, které při závěrečných zkouškách připraví, se dostává do běžné nabídky. Zkoušky probíhají tak, že učňové připraví dvacet nebo pětadvacet porcí jídla, které se prodává odděleně od toho, jež vaříme my. Učňové z oboru číšník, servírka zase připravují slavnostní tabuli a obsluhují strážníky,“ popisuje šéfkuchař Václav Kotlan.

Aby nebyly ztráty

Menza funguje po většinu akademického roku s výjimkou jednoho prázdninového týdne, kdy provoz celé univerzity pozastavuje pravidelná profylaxe. Odstávku systémů v menze využívají k důkladnému úklidu prostor, na které se během běžného provozu nedostane. „A také se maluje,“ připomíná vedoucí Helena Honomichlová. Co se týče provozu, přinesl menze rok 2022 jednu velkou starost. Musela zdražit. „Velmi výrazně na nás totiž dopadlo zvýšení cen elektrické energie, které vyskočily o 300 procent. Samozřejmě jsme na to museli reagovat a od 14. února zdražit ceny jídel přibližně o sedm korun. Ceny vždy stanovujeme tak, abychom byli ve výsledku nákladově na nule, a toto zvýšení nám náklady pokryje jen tak tak,“ připouští ředitel. Ke zdražení ale

došlo jen u pěti běžnějších jídel, která menza vaří, a ne u těch speciálních, jako je pizza, thajská nebo indická kuchyně: „U nich jsme ceny nezvedli, aby byla všem pořád dostupná.“

I přes nesnadnou finanční situaci, již Správé kolejí a menz komplikuje také provoz kolejí, kde o důležité příjmy přišla během covidového výpadku, se menza snaží stále investovat a rozvíjet. Má například v plánu přijmout další zaměstnance a vyhlíží si i technologické novinky, které jim usnadní práci. Jedna z nich se týká i nejoblíbenějších řízků, které se na rozdíl od loupání brambor v menze musí stále naklepávat ručně. „Jeden člověk sám naklepe tisíc řízků, což může být pro někoho nepředstavitelné. Nedávno si mohl pan šéfkuchař vyzkoušet lis na maso ve zrekonstruované kuchyni v hořovické nemocnici. To by byl pomocník! Řízky se naklepávají téměř samy a za mnohem kratší dobu,“ dodává ředitel.

Menza v centru

Kromě té centrální na Borech má Západočeská univerzita ještě jednu menzu v centru Plzně v Kollárově ulici. Je kapacitně menší a funguje pouze jako výdejna jídel, která se uvaří na Borech. „Dříve v Kollárově ulici kuchyně fungovala, ale vedení univerzity rozhodlo z ekonomických důvodů, že centrální výroba jídel bude na Borech, jak je to běžné i v jiných menzách, a jídla se budou dovážet. Proto máme v Kollárově ulici objednávkový systém, denně jsou v nabídce dvě jídla a pizza. Přemýšlíme, že bychom nabídku doplnili ještě o další sortiment,“ pokračuje ředitel.

Konec kuchyně pomohl Fakultě zdravotnických studií, která má v budově menz svoji pobočku – výjimečně vybavené simulační centrum, v němž nechybí ani trenážer sanitky. „Domluvili jsme se a prostory bývalé kuchyně, která neměla využití, jsme pro fakultu uvolnili. Do přízemí menzy se přestěhuje její knihovna ze Sedláčkovy ulice,“ dodává Jícha.

Kromě menz provozuje SKM ještě dvě kavárny, Café NTIS v budově Fakulty aplikovaných věd a kavárnu v Univerzitní knihovně na Borech. Bufety v budově Fakulty pedagogické na Klatovské třídě a v budově koleje Bolevecká bylo třeba z ekonomických důvodů pronajmout. „S vedením Fakulty pedagogické teď řešíme rozsáhlou rekonstrukci tohoto bufetu, podobně jako jsme vloni zrekonstruovali bufet v budově koleje na Bolevecké. Máme čtyři různé návrhy, jak bufet proměnit, aby byl pro studenty i zaměstnance co nejpříjemnější,“ uzavírá Jícha. ●

Univerzita je k ukrajinským studentům velmi vstřícná, říká vědkyně z Ukrajiny Olena Rubaněnko

text: **Michaela Svobodová**
foto: **Roman Muchka**

Novou posilou týmu RICE a také ambasadorkou pro ukrajinské studenty na Fakultě elektrotechnické je Olena Rubaněnko, jejíž doménou je výzkum v oblasti obnovitelných zdrojů. Ze své rodné země musela před časem i se svým synem za velmi dramatických podmínek uprchnout.

Pokud se nemýlím, vy už jste jednou na ZČU působila?

Na Západočeské univerzitě jsem měla možnost pracovat již v roce 2019 v rámci projektu Mobility 3.o. Pak jsem se vrátila na Ukrajinu, abych dodělala svůj druhý doktorát. U nás je stejně jako v ostatních postsovětských zemích trochu jiný systém, nejprve můžete získat titul kandidát technických věd a potom teprve doktor technických věd. Během druhého doktorátu jsem začala pracovat v oblasti obnovitelných zdrojů a zaměřila se na optimalizaci parametrů a řízení velkých energetických sítí. Ve svojí vědecké práci jsem studovala vliv jednotlivých obnovitelných zdrojů energie (dále jen OZE) na elektrické síti, jejich stabilitu a efektivitu a zejména omezení ztrát během nestálé dodávky elektrické energie z větrných a solárních systémů. Svoje analýzy jsem založila na aplikaci neuronových sítí.

Co je předmětem tohoto výzkumu?

Cílem výzkumu je studovat vliv a výsledky rostoucího počtu a množství jednotlivých obnovitelných zdrojů energie v elektrizačních sítích, jejich bilanci a účinnost. A vyvinout teoretické a praktické metody pro optimalizaci nákladů na elektřinu a přebytečné využití elektřiny pro kompenzaci nestabilní výroby energie z větrných a fotovoltaických systémů pomocí metod kritériálního programování.

V případě fotovoltaických systémů je tento úkol složitější a práce se zabývá různými aspekty ovlivňujícími životní cyklus, účinnost a předpověď výroby energie fotovoltaických elektráren. Výzkum vychází z hluboké analýzy společných vlastností jednotlivých OZE a jejich vhodného použití ve specifických podmínkách. Značná pozornost je věnována meteorologickým faktorům ovlivňujícím provoz OZE a komplikujícím přesnou předpověď výroby elektrické energie. Stejně tak jsou do analýz stromu poruch implementovány důležité aspekty životního cyklu a degradace fotovoltaických panelů. Dále se práce zabývá konkrétními řešeními zvyšujícími účinnost sítě včetně hybridních systémů. Neuro-fuzzy sítě jsou implementovány do matematického modelu výroby energie z OZE. Výsledky jsou ověřeny pomocí statistických korelací a analýzy citlivosti. Jednotlivé kroky jsou vysvětleny na výsledcích simulací v programu MATLAB.

Jak konkrétně vypadal váš profesní život před tím, než jste musela rodnou zemi opustit?

Před válkou jsem pracovala na Národní technické univerzitě ve městě Vinnyca, ze kterého pocházím. A k tomu jsem měla malý úvazek na Institutu obnovitelných zdrojů v Kyjevě. Takže jsem jezdila do Kyjeva vždy na jeden den v týdnu a neměla jsem žádný volný

čas. K tomu jsem v roce 2021 se svými přáteli založila nestátní organizaci pro obnovitelné energetické zdroje a udržitelný rozvoj a začali jsme pracovat na malém projektu. V srpnu roku 2021 jsem se přihlásila do projektu Academic Career, díky kterému jsem měla přijet znovu sem do RICE. Pak přišla válka a já jsem musela svůj příjezd urychlit. I když jsem měla spoustu pracovních aktivit, které jsem nechtěla přerušit.

Jak potom probíhala vaše cesta do České republiky?

Můj kolega z katedry elektroenergetiky Fakulty elektrotechnické Milan Bělík, se kterým už jsem dřív spolupracovala na společném projektu, mě přemlouval, abych rychle přijela. Také vědci z jiných zemí, se kterými jsem měla rozjednanou spolupráci, mi psali a ptali se, co se u nás v zemi děje. Já jsem ale měla hodně práce a ten problém jsem si nepřipouštěla. Nechtěla jsem tomu uvěřit. Mysleli jsme si s manželem, že kdyby začala válka, vezmeme auto a společně odjedeme. Pak ale naše vláda vydala nařízení, že muži nesmí opustit zemi. A můj manžel navíc nemůže opustit své zaměstnání, protože pracuje v energetice. Ještě 23. února jsme měli rodinnou oslavu, a když jsme se vrátili domů, byla válka. Nebyla jsem ale schopná se k odjezdu odhodlat, říkala jsem si, že bych měla zůstat doma a pomáhat třeba v nemocnici nebo v humanitární oblasti. Jenže můj dvanáctiletý syn tři dny nespál a nejedl, jak byl vystresovaný. Spali jsme třeba v koupelně nebo v chodbě a neustále jsme běhali do sklepa schovat se před nálety. Tak jsem začala připravovat doklady a léky na cestu a stále jsem byla v kontaktu s Milanem Bělíkem, který mi psal, ať rychle přijedu.

Jak jste se potom dostali na hranice?

Bylo to velmi dramatické, protože jsme jeli dvěma auty. Já, můj syn, moje sestra se dvěma malými holčičkami a moje švagrová se synem. Naši manželé nás chtěli dovézt na hranice a vrátit se. Když jsme ale vyrazili, zjistili jsme, že cesty a mosty jsou úplně zničené. Dlouho jsme nemohli sehnat benzín a pak nám dovolili natankovat si jen dvacet litrů na auto. Pohybovali jsme se velmi pomalu, děti se bály, byly unavené a ty nejmenší samozřejmě plakaly, chtěly jíst a na záchod.

Chtěli jsme někde dětem uvařit čaj, ohřát se, nechat vyspat řidiče. Věděli jsme, že nás čeká náročná cesta. Ale všechno ubytování bylo plné. Nakonec jsme našli něco velmi skromného blízko hranic v horách, ale v nevytopené ubytovně byla hrozná zima, takže jsme

museli pokračovat v cestě. Zvolili jsme malý hraniční přechod Berehove do Maďarska, protože jsme si mysleli, že tam nebude taková fronta. Někteří moji kamarádi strávili na hranicích i několik dnů. Naši manželé se tedy museli vrátit a my, tři ženy se čtyřmi dětmi, jsme zůstaly samy na hranicích. Dlouhou dobu jsme čekaly jen na vystrídání celníků, takže celý přechod hranice trval asi šest hodin. Přitom jsme se ocitly mezi ukrajinskou a maďarskou hranicí jako v pasti, bez jídla, bez vody, jen s malými dětmi v náručí. V noci přišla velká zima a děti byly zoufalé. Bály jsme se, protože pro nejmladší holčičku jsme neměly pas. Měly jsme nouzový plán, že když nás nepustí přes hranice, vrátíme se na několik dní do hor.

Všechno ale mělo dobrý konec a teď jste v bezpečí...

Ano, Milan Bělík pro nás přijel ještě s jedním kamarádem dvěma auty, ihned nám dali teplé přikrývky a jídlo. Ze začátku jsme bydleli u Milana doma. Můj syn a starší neteř už tady chodí do školy, synovec bude končit na Ukrajině střední školu, takže má distanční výuku. Bojím se ale o něj, aby se nevrátil a nemusel do armády. On je velký patriot a chtěl by studovat ukrajinskou historii, já ho přemlouvám, aby si zvolil spíš technický obor. Teď jsme sice v bezpečí, ale můj syn si čte ukrajinské i české zprávy a bojí se, že by Rusko mohlo napadnout Českou republiku.

Jste také ambasadorkou pro ukrajinské studenty na Fakultě elektrotechnické, co tato pozice obnáší?

Pomáhám jim mimo jiné přeložit dokumenty, protože my například na Ukrajině máme jiný způsob zakončení střední školy, není to maturita, musím tedy volit správný výraz. Je důležité, aby se měli na koho obrátit a mohli komunikovat ve své mateřštině. I když naše jazyky jsou podobné a studenti se tu rychle přizpůsobují. Myslím si, že Plzeň je krásné moderní město, není ani moc velké jako Praha, ani moc malé. Studenti tady mají skvělé podmínky, mohou studovat zdarma, bydlet na koleji. A také univerzita je k ukrajinským studentům velmi vstřícná. Lidé často utečou bez dokladů a u nás také končíme školu v červnu, takže nestihnou dodělat všechny zkoušky. Je ale možné napsat čestné prohlášení a vypsat všechny dosavadní splněné zkoušky a přihlásit se ke studiu. To je velmi důležité, protože mladí lidé jsou jako závodní kůň - když vypadnou z procesu vzdělávání, tak už se jim zpátky do školy nechce.

A jak vidíte svoji budoucnost v oboru?

Ráda bych si pobyt prodloužila, protože tady na univerzitě jsou skvělé podmínky pro výzkum, přátelské prostředí, výborný profesionální tým. Hodně mě to posouvá. Když jsem se poprvé vrátila z Plzně, tak mi získané vědomosti hodně pomohly s dokončením mé druhé disertace. Nikde jinde bych takovou podporu neměla. ●

Olena Rubanenko

Narodila se v roce 1985 ve Vinnyci na Ukrajině, tituly Bc., Mgr. a Ph.D. získala v oboru elektrických stanic, sítí a systémů na Národní technické univerzitě ve Vinnyci, první Ph.D. program dokončila v roce 2011 a druhý v roce 2021 / na ZČU pracovala již v roce 2019 v rámci projektu Mobility 3.0, pak se vrátila na Ukrajinu, aby si dodělala svůj druhý doktorát / pracovala jako vědecká pracovníce na Národní technické univerzitě ve Vinnyci a v Institutu obnovitelných zdrojů v Kyjevě / v srpnu roku 2021 se přihlásila do projektu Academic Career, díky kterému přijela znovu na RICE / její výzkum se týká tématu obnovitelných zdrojů a optimálního nastavení regulačních parametrů ve velkých energetických systémech.

Běh s rektorem je jedna z tradičních akcí Západočeské univerzity, kterou dokázala přerušit jen pandemie. A to hned dvakrát za sebou. Letošní ročník se tedy uskutečnil po dlouhé přestávce, a aby studentům to čekání vynahradil, nabídl bohatší doprovodný program než kdy předtím – sport se tentokrát spojil s piknikem v kampusu. Hlavním bodem celého dne byl ale stále běh. Rektor Miroslav Holeček tentokrát běžel ve dvojici se studentkou-atletkou Lucií Zavadilovou z Fakulty ekonomické a spolu s nimi desítky studentů i zaměstnanců.

ZČU friendly. Jste vítáni, říká studentům nová značka

text: **Pavel Korelus**

Každá uspořená koruna je dobrá a každé místo, kde jste vítáni, zrovna tak. Právě proto vznikla nová značka ZČU friendly. Místa v Plzni označená samolepkami právě s tímto sloganem dávají najevo studentům Západočeské univerzity, že tady jsou vítáni. Stačí předložit JIS kartu. Odbor Vnější vztahy rektorátu ZČU chce postupně vytvořit co nejširší síť plzeňských i mimoplzeňských podniků a institucí, které studentům nabídnou slevu nebo jiný benefit.

Pomyslného výkopu se v první vlně rozhodly zhostit čtyři podniky, které se k ZČU friendly už přihlásily: Kavárna a bistro Chodský, sídlící na Klatovské třídě 60, tedy v blízkosti Fakulty pedagogické, dále Il Mio Caffé, které díky adrese Sedláčkova 16 znají především studenti sousední Fakulty filozofické a Fakulty právnické, do třetice Kafe Smetanka, jež se sice muselo přestěhovat z náměstí Republiky na náměstí Milady Horákové na Slovanech, ale na oblibě mu to neubralo, a nakonec podobně vyhlášený CAFÉ & BAR Papírna, jehož adresu Zahradní 173/2 asi ani není nutno vyhledávat.

Kromě pití a jídla ovšem do rodiny ZČU friendly patří

také Divadlo J. K. Tyla, jež na studenty Západočeské univerzity se slevami myslí už dlouhodobě, a také CrossFit Plzeň, první oficiální posilovna tohoto typu v Plzeňském kraji.

Na všech těchto místech čekají na studenty ZČU benefity, kvůli kterým se vyplatí na kávu či jiné pití, na jídlo, za zábavou nebo za sportem zajít právě tam. Nejčastěji získají slevu na jejich produkty či prostě na vstupné, a sleva je ve studentském životě s napjatým rozpočtem pokaždé vítaná věc.

Aby studenti našli to nejdůležitější o ZČU friendly na jednom místě, spustila Západočeská univerzita web friendly.zcu.cz, kde bude k vidění nejen postupně se rozrůstající seznam přátelských institucí, ale zároveň také výčet jimi nabízených výhod. ●

Víte-li o podniku, který by do rodiny ZČU friendly mohl patřit, pošlete nám tip na adresu infoZCU@rek.zcu.cz.

Začínající výzkumníky v NTC podpoří Marie Skłodowska-Curie

text: **Šárka Stará**

Nové technologie – výzkumné centrum (NTC) získalo prestižní grant z výzvy Akce Marie Skłodowska-Curie (MSCA) rámcového programu Horizont Evropa. Díky němu bude moci společně se svými evropskými partnery uskutečnit nový doktorský program, zaměřený na spektroskopii a modelování materiálů budoucnosti, a bude hostitelskou institucí pro nadějnou doktorandku či doktoranda.

Akce Marie Skłodowska-Curie, vlajkový stipendijní program Evropské unie, podporující kariérní rozvoj mladých výzkumníků, obsahuje pět typů grantů. V grantech „MSCA síť pro doktorandy“ bude využito 405 milionů eur na 144 nových doktorských programů, v nichž bude vyškolen 1500 Ph.D. studentů. Zkušenosti budou získávat v akademické sféře, výzkumných centrech, společnostech a malých či středních podnicích. Díky tomu se po skončení studia zlepší jejich uplatnění na trhu práce, a to jak v průmyslovém, tak v akademickém sektoru.

Dle výsledků výzvy, zveřejněných 4. dubna, uspělo ve velké konkurenci také výzkumné centrum NTC ZČU, a bude tak moci společně se svými evropskými partnery jeden ze vzdělávacích doktorských programů realizovat. Program ponese název Evropská spektroskopická laboratoř pro modelování materiálů budoucnosti – EUSpecLab. Podílet se na něm bude jedenáctičlenné konsorcium, jehož součástí je kromě NTC například také Univerzita v Rennes 1 nebo Univerzita v Lutychu.

„Získání tohoto grantu má pro naši univerzitu velký význam z hlediska plnění strategického záměru, rozšiřování vědeckého i projektového ‚know-how‘ a samozřejmě i prestiže. V minulosti se naši výzkumníci a výzkumnice zahraničních pobytů v rámci mobilitních

programů Marie Skłodowska-Curie účastnili. Je to ale poprvé za trvání programů Horizont 2020 a Horizont Evropa, kdy bude v rámci tohoto typu výzev ZČU hostitelskou institucí a příjemcem grantu,“ říká Lenka Strnadová, konzultantka evropských projektů z Projektového centra ZČU.

Členové konsorcia už společně řešili předchozí evropský projekt COST EUSpec, který skončil v březnu 2018, a rozhodli se podat projekt do výzvy MSCA, jejímž cílem je podpořit lidské zdroje, mobilitu, vzdělávání a kariérní vyhlídky začínajících evropských výzkumných pracovníků.

„Jsem velmi pyšný, že při podávání žádosti nebyla Západočeská univerzita pouze jedním z řadových členů konsorcia, ale že jsme byli společně s Univerzitou Rennes 1 a Univerzitou v Lutychu hlavní hybnou silou úspěšně získaného grantu. Můj dík patří všem, kteří se na tom podíleli,“ říká Ján Minár, vedoucí výzkumného týmu oddělení pokročilých materiálů institutu NTC. EUSpecLab vyškolí studenty v oblasti spektroskopie, umělé inteligence, strojového učení, materiálového modelování, vývoje softwaru a v dalších oblastech důležitých pro průmysl. Studenti vybraní na všech jedenácti partnerských univerzitách a výzkumných pracovištích se budou na těchto institucích po dobu tří let vzdělávat, budou se ale také účastnit společných workshopů a dalších aktivit a vzájemně sdílet své vědecké výstupy. Připravena je pro ně řada profesních workshopů a jako nadstavba i různá školení měkkých dovedností. Některé z těchto aktivit se uskuteční také ve výzkumném centru NTC. „Velmi se těším, až novou doktorandku nebo doktoranda vybereme a až celý nový tým Ph.D. studentů uvítáme v Plzni na některém z workshopů,“ dodává Ján Minár. ●

Muzikologa Víta Aschenbrennera baví kombinace studia i interpretace

Text: **Pavel Korelus**
Foto: **Roman Muchka**

Na konci loňského roku vyšel v Sušických novinách článek, jímž se předseda Šumavského kulturního spolku Vladimír Horpeniak ohlédl za kulturní sezonou v Kašperských Horách. Napsal: „*Událostí roku v Kašperských Horách bylo svěcení zvonů s hlavní poutní pontifikální mší svatou v neděli 8. srpna, kterou skvěle a důstojně doprovodilo Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy, vedené dirigentem Vítem Aschenbrennerem. Na kůru hlavního kostela svaté Markéty velmi dynamickým způsobem předneslo nádhernou Missu Conceptionis B.M.V. pro sóla, sbor, varhany a orchestr téměř zapomenutého českého barokního skladatele J. A. Sehlinga.*“

Jedním odstavcem tak vystihl to, proč jsme právě Mgr. Vít Aschenbrennera, Ph.D., muzikologa, pedagoga, sbormistra, dirigenta, varhaníka a cembalistu, zvolili osobností tohoto čísla. Patří k těm akademikům, jejichž jméno i práce oslovuje vyjma kolegů ze ZČU i širokou veřejnost.

Kromě všech zmíněných profesí je totiž Vít Aschenbrenner také organizátorem významných hudebních akcí, při nichž s radostí uvádí nejen ta nejznámější díla velikánů barokní hudby od Johanna Sebastiana Bacha po Jana Dismase Zelenku, ale připomíná také pozapomenuté, ovšem o nic méně kvalitní autory a věnuje se i soudobé hudbě. Odborní i laičtí návštěvníci jím připravených koncertů oceňují provedení hudby stejně jako jejich dramaturgii.

Se Západočeskou univerzitou je spjatý od roku 2003. Měl za sebou studium historie, germanistiky a hudební vědy na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, když jako odborný asistent v oboru hudební dějiny a hudební regionalistika nastoupil na katedru hudební výchovy a kultury Fakulty pedagogické. V tomtéž roce začal na katedře vést komorní orchestr studentů z celé univerzity, který se během let změnil v plně profesionální těleso Consortium musicum. Tento orchestr velmi často vystupuje právě se sborem Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy, jež Aschenbrenner rovněž založil, ale kromě toho je známý i z festivalů jako Barokní jezuitské Klatovy nebo Evropský festival duchovní hudby Šumava-Bayerischer Wald. Pomyslný kruh se uzavírá vždy, když Consortium musicum doprovází sbor Fakulty pedagogické ZČU či její sólisty.

Na Fakultě filozofické Univerzity Karlovy pokračoval Vít Aschenbrenner v doktorském studiu, které zakončil v roce 2012, poté čtyři roky studoval hru

na cembalo na Akademii staré hudby Masarykovy univerzity v Brně a v letech 2014–2020 dirigování na plzeňské konzervatoři.

Zároveň ovšem nabíral také zkušenosti z praxe. Festival Šumava-Bayerischer Wald organizuje od roku 2007, od roku 2011 je předsedou západočeské Unie českých pěveckých sborů, nepřekvapí, že se podílel na barokní části velkolepého projektu Plzeň, Evropské hlavní město kultury 2015, a v letech 2016–2021 byl dramaturgem prestižního festivalu Haydnovy hudební slavnosti. Svět Západočeské univerzity v Plzni a svět veřejnosti se propojují při slavnostních koncertech k zahájení i k zakončení akademického roku.

Jako badatel nepřestává Vít Aschenbrenner zkoumat hudební kulturu jihozápadních Čech v 17. a 18. století, přičemž nezapomíná především na Klatovy, které jsou pro něj díky své bohaté barokní kultuře velmi důležité. V roce 1995 se jako osmnáctiletý stal varhaníkem ve zdejším barokním kostele sv. Ignáce a v letech 2014–2017 byl jeho regenschorim. Publikace jako Hudebně-liturgický provoz jezuitské koleje v Klatovech v 17. a 18. století nebo Poutnická procesí směřující do Klatov – příspěvek k dějinám provozu západočeského barokního poutního centra v letech 1685–1785 asi nemohl napsat nikdo povolanější. Z profesního hlediska by Vít Aschenbrenner sám sebe popsal jako muzikologa, kterému učarovala hudební interpretace toho, co objeví v historických pramenech. Na otázku, jestli ho naplňuje hudba více studovat a učit, či ji sám interpretovat, odpověděl Faktcooltním novinám Fakulty pedagogické: „Asi od všechno tak trochu, resp. kombinace všech těchto činností, které se dokážou doplňovat. Radost mně dělá také to, že tzv. stará hudba mne naučila, jak hudbu učit lépe, a to nejen tu ‚starou‘.“ ●

HORSEFEATHERS. Grupa snowboardistů v 90. letech založila značku, kterou zná celý svět

text: **Adéla Kovářová, Fakulta filozofická**
ilustrace: **Dominik Tyl, Fakulta designu**
a umění **Ladislava Sutnara**

→ **Rubrika Zápisník studentů patří tvorbě studentů Západočeské univerzity v Plzni. Prostor zde dostávají jejich postřehy, úvahy, komentáře, recenze, básně... Studenti píší, studenti ilustrují. Podívejte se na to, co je zajímavá, jejich očima.**

Zpátky do roku 1989...

V 90. letech minulého století byl snowboarding teprve na vzestupu. Snowboardisti neznali žádné vysokorychlostní lanovky nebo snowparky, zato překypovali nezníčitelnou energií. Nápad s Horsefeathers se zrodil v roce 1989. Snowboardisti Stew, Joeal, Jesse, Pollen, Ruth, Zuzana a Hanuš studovali na střední škole v městečku Rock Creek v Britské Kolumbii a Stew Carlson často citoval svou babičku, která říkala: „That’s horsefeathers, Stewart!“ („Je to nesmysl, Stewarte!“). Snowboarding byl v té době totiž vnímán jako naprostý bizár, což slovo „horsefeathers“ dokonale vystihuje. Joel DeVille přišel zanedlouho s prvním linoleovým printem a Nigel Price představil partě první design, nápad s Horsefeathers ale všichni brali jako interní vtípek. „První print, který jsme oficiálně použili na trička v roce 1993, byl náš první logotyp v černobílé barvě. Současnou podobu loga jsme použili až mnohem později. První kolekce se současným logem se objevila v roce 2004,“ prozradil Hanuš.

Z Plzně do světa a ještě dál

Rok 1992 se pro mnohé z grupy nesl ve znamení ukončení střední školy v Kanadě. Hanuš Salz se vrátil do Československa a zamířil do Plzně studovat střední školu, kde se setkal s Pavlem Kubičkem. Dlouhovlasému skateboardistovi Pavlovi prozradil něco o svém „rebelování“ v Kanadě a představil mu nápad Horsefeathers. V tu chvíli se začala psát oficiální historie značky Horsefeathers. „Začátky byly dobrodružný a hodně organický, ostatně jako celý devadesátý léta. Pro nás oba budou tyhle roky ve znamení nezapomenutelných vzpomínek na naše první společné snowboardové tripy. Mezi ty nejlepší určitě patřily výpravy na slovenský Chopok a v roce 1998 cesta s první outerwear kolekcí za snowboardingem do Kanady,“ shodli se Pavel s Hanušem.

V roce 1993 byla do světa vyslána první kolekce složená z 50 triček a 200 stickerek stejného designu a o čtyři roky později vznikla první kolekce outerwearu a první katalog.

Zlomový byl rok 2004, ve kterém se značka představila na ISPO v Mnichově, což znamenalo růst na mezinárodní úrovni. V roce 2006 kluci uspořádali první Horsefeathers City Jib, který rychle přerostl do mezinárodní události. V roce 2008 ji přišlo před katedrálu sv. Bartoloměje v Plzni sledovat více než pět tisíc lidí. Málokdo si umí představit, co tzv. jibbing vlastně je... A proto jsme se Pavla na to zeptali: „Já osobně jibbing vnímám jako tehdejší prolnutí skateboardingu se snowboardingem. Ježdění na zábradlích, zidkách a schodech byla cesta snowboardingu do urban prostředí.“

Horsefeathers Pleasure Jam, pořádaný v letech 2007 a 2011, byla mezinárodně uznávaná čtyřhvězdičková událost na ledovci Dachstein, která přitahovala ty nejlepší ridery. Tato akce je proslulá díky velkým předsezónním večírkům, které si hvězdy snowboardingu nikdy nenechají ujít. V roce 2019 oslavila značka 30. výročí svého vzniku – zprvu jen nápad, který spojoval pár kamarádů se stejným koníčkem, teď značka, která nejen svým stylovým oblečením, ale i svou ojedinelou filozofií dobyla svět.

Plzeňská kolekce #COPATUTOJE jako symbol Plzně

V roce 2015, kdy Plzeň byla hlavním evropským městem kultury, vznikla ve spolupráci Horsefeathers s městem Plzeň kolekce #COPATUTOJE, která se stala takřka symbolem Plzně.

Západočeská univerzita se v roce 2021 k úspěšnému projektu připojila, díky čemuž do kolekce přibýly nové, speciální kousky věnované 30. výročí ZČU, které poznáte podle loga univerzity. Výtěžek z kolekce poputuje na přelomu roku 2022/23 na podporu onkologických pacientů FN Plzeň. ●

Kontext války na Ukrajině očima filmových kamer

Text: **Vojtěch Tulek, Fakulta ekonomická**
Ilustrace: **Klára Pavlovcová, Fakulta designu
a umění Ladislava Sutnara**

24. 2. 2022 zasáhla celý svět zdrcující zpráva o ruském útoku na Ukrajinu. Silící napětí a ustavičná ruská agrese se přetvořila v obrovský válečný konflikt, který Evropa nepamatuje od konce druhé světové války. Nejhoršímu možnému scénáři, jenž se bohužel proměnil ve skutečnost, ovšem předcházela řada významných událostí. Demontrace Euromajdan, anexie Krymu či válka na východní Ukrajině jsou základním výčtem potřebného kontextu pro širší chápání současné tragédie. Jak se říká, filmy jsou tajné dveře do reality a efektivní způsob, jak zábavnou formou obohatit diváka a předat zajímavé informace. Proto jsem vybral jeden zásadní dokumentární, jeden fikční snímek a výčet několika dalších filmů, jež vám pomohou hlouběji porozumět situaci na Ukrajině.

Winter on Fire: Ukraine's Fight For Freedom (2015)

Režie: Jevgenyj Afinejevskij

Ke zhlédnutí: Netflix

(bez české lokalizace, anglické titulky)

Winter on Fire mapuje masové Euromajdan demonstrace, trvající od listopadu 2013 do února 2014, jež byly reakcí na pozastavení přípravy podpisu Ukrajinsko-evropské asociací dohody a vedly ke svržení proruského prezidenta Viktora Janukovyče. Film se zaměřuje na protesty v hlavním městě Kyjevě na náměstí Nezavislosti, jemuž se říká Majdan a které propůjčilo protestům název. Režisér Jevgenyj Afinejevskij nepřišel s žádnou neobvyklou či ozvlášťující strukturou, jeho dokument systematicky střídá záběry z demonstrací, výpovědi obyvatel Kyjeva a doplňuje potřebný kontext.

Jedná se ovšem o zásadní podívanou, jež pomůže k pochopení dlouhodobé frustrace tamních obyvatel a touhy posunout Ukrajinu směrem k Západu.

Donbass (2018)

Režie: Sergey Loznitsa

Ke zhlédnutí: Eastern European Movies
(bez české lokalizace, anglické titulky)

Donbass není dokumentárním snímkem, ale fikcí, zachycující konflikt mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty, podpořenými silami Ruské federace na východě Ukrajiny. Nekompromisní a soucitný film se zaměřuje na grotesknosti lidského chování, vykresluje krutost, korupci, vulgárnosti, lži a násilí dlouhodobého konfliktu. Snímek je pomyslná tapiserie scén, které na sebe přímo nenavazují, ale pevně spolu souvisí. Donbass tak nabízí opravdu široký pohled na každodenní tragický život obyvatel východní Ukrajiny.

PRO ZVÍDAVÉ↓

Breaking Point: The War for Democracy in Ukraine (2017)

Dokument zaměřující se na příběhy běžných lidí, jež riskují své životy ve válce o demokracii.

Citizen K (2019)

Snímek analyzující pyramidu klientelismu a hrozby, jež představuje režim Vladimira Putina.

Crimea as It Was (2016)

Dokument zachycující ruskou anexi Krymu. ●

OBR V DIVADLE

→ do 30. června

Ještě do konce června je ve foyer Malé scény Divadla J. K. Tyla k vidění výstava Obr v divadle, již spolu s divadlem připravila Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara. Studenti ateliéru Komiks a ilustrace pro děti představují ta nejlepší díla z posledních let, mezi nimi i několik oceněných v mezinárodních soutěžích. Nedá práci si domyslet, že onen Obr z názvu výstavy je zkratkou pro obraz či obrázek. ●

3 V KLÁŠTEŘE

→ 31. července

Boris Jirků, pedagog Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, a s ním další dva známí čeští výtvarníci Ivan Bukovský a Pavel Janouškovec vystavují až do poloviny prázdnin v prostorách kláštera Chotěšov. Výstava nazvaná prostě 3 V KLÁŠTEŘE zabírá téměř 600 m² tamního konventu, a je tak největší výstavou současné moderní malby v západních Čechách za poslední dobu. Přesvědčte se sami, jak se díla a prostředí částečně zrekonstruovaného interiéru vzájemně doplňují. ●

NACISTICKÉ TÁBORY 1939-1945

→ do 30. září

V Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech u Prahy sklízí už od března úspěch výstava, na které se podíleli archeologové Fakulty filozofické. Výstava Nacistické tábory 1939-1945 s podtitulem Koncentrační, pracovní a zajatecké tábory na našem území očima archeologie představuje do 30. září výzkum nacistických internačních a perzekučních zařízení, jenž na území Čech započal roku 2013 a v současné době jej systematicky rozvíjejí dva nezávislé týmy – jeden složený ze zástupců Archeologického ústavu v Praze a památkářů Ústí nad Labem, druhý tvořený právě pracovníky Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni. Výstava, plná artefaktů, od osobních věcí přes zbytky stravy po zdánlivě banální předměty, je první společný projekt obou týmů. ●

DEN VĚDY A TECHNIKY

→ 9. září

Přibližně v době, kdy bude vycházet podzimní číslo tohoto časopisu, ovládne plzeňské náměstí Republiky další ročník tradiční a veřejností oblíbené akce, kterou pořádá Západočeská univerzita. Den vědy a techniky se uskuteční v pátek 9. září a jak už se stalo zvykem, pozve malé i velké, aby se přesvědčili, že věda není nuda. Vědci se na jeden den přestěhují z fakult pod širé nebe a do svých kuchyní pozvou každého, kdo bude mít na vědu chuť. ●

ONLINE

1. DUBNA

Na nově otevřené Fakultu pivovarnictví a pivního sommeliérství se nechalo nacytat mnoho z vás. Pokud poodhlédneme od faktu, že se jednalo o povedený aprílový žertík, shodneme se, že v matičce světoznámého ležáku by to vůbec nebyl špatný počín.

16. DUBNA

Medailová žeň Jiřího Přívratského z Fakulty právnické ohromila nejen náš Facebook. Tři zlaté a dvě stříbrné medaile si vystřílel na Světovém poháru ISSF v Rio de Janeiru ve střelbě ze vzduchové pušky. Gratulujeme ještě jednou a děkujeme za úžasnou reprezentaci naší univerzity!

2. KVĚTNA

Nejvíce očekávaná událost roku nastala. V kampusu rozkvetly sakury :-)

 Unicity Living

STUDENTSKÉ BYDLENÍ V PLZNI

BYDLETE MODERNĚ VE ZCELA VYBAVENÝCH BYTECH

UBYTOVÁNÍ V BLÍZKOSTI
UNIVERZITY

SKVĚLÁ DOPRAVNÍ
DOSTUPNOST

POHODLNÉ
VYBAVENÍ BYTŮ

PEKAŘSTVÍ, BISTRO

PRÁDELNA V BUDOVĚ

by DARAMIS

Více se dozvíte na unicity-living.cz

OBSAH

2	Zprávy ZČU
4	Mozaika
6	Téma: Dobrou chuť přeje menza ZČU
10	Rozhovor: Olena Rubaněnko
14	Obrazem
16	Poznejte nás: ZČU friendly
17	Projekt ZČU: Akce Marie Skłodowska-Curie
18	Osobnost ZČU: Vít Aschenbrenner
20	Zápisník studentů
23	Pozvánky
24	Na zdi

Redakce a editace textů:
Pavel Korelus, Michaela
Svobodová, Kamila Kolářová,
Šárka Stará, Kateřina Modrá
infoZCU@rek.zcu.cz

Fotografie: archiv ZČU,
Roman Muchka
Grafika: Bušek + Dienstbier
Tisk: PREKOMIA, s. r. o.

V roce 2022 vydala
Západočeská univerzita v Plzni
Univerzitní 8, 301 00 Plzeň
IČO: 49777513

ISSN 2695-1525
MK ČR E 24141